

Tariffnemnda
Postboks 4720 Torgarden
NO 7468 TRONDHEIM

Att.2020/9

Høring - begjæring om fortsatt allmenngjøring av Industrioverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien

Det vises til høringsbrev om fortsatt allmenngjøring av industrioverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien.

Arbeidstilsynet fører rutinemessig kontroll med virksomhetenes etterlevelse av allmenngjøringsregelverket i tilsynene innen verft. Ett eller flere kontrollpunkt er fulgt opp i 17 tilsyn i perioden 2018–2020. Alle tilsyn har i tillegg fulgt opp andre tema.

For å gi et innblikk i funn fra Arbeidstilsynets tilsyn i denne sammenheng, er det naturlig å ta utgangspunkt i disse kontrollpunktene:

1. «Betaler arbeidsgiver godtgjørelse for overtid med minst 50 prosent tillegg til timesatsen, eventuelt 100 prosent tillegg av timesatsen?»
2. «Utbetaler arbeidsgiver (bemanningsforetaket) lønn og godtgjørelser til de utleide arbeidstakerne i samsvar med forskriften om delvis allmenngjøring av Industrioverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien?»
3. «Utbetaler arbeidsgiver lønn og lønnstillegg i samsvar med allmenngjøringsforskriften for verft?»
4. «Har arbeidsgiver inngått avtale om dekning av utgifter til reise, kost og losji for arbeidsoppdraget?»
5. «Utbetaler arbeidsgiver tillegg til lønn i samsvar med forskrift om delvis allmenngjøring av Industrioverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien for arbeidstakere som blir sendt på arbeidsoppdrag hvor overnatting er nødvendig på grunn av arbeidsoppdraget?»

Kontrollpunktene er hjemlet i Forskrift om delvis allmenngjøring av Industrioverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien av 20.12.2010, § 3, 5, 6, 7 og 8.

I tabellen nedenfor ser vi for hvert kontrollpunkt gjennomsnittlig andel brudd (brudd per kontrollerte forhold), antall tilsyn, samt reaksjoner. Resultatene gjelder tilsyn gjennomført i perioden 2018–2020. Sjekklistedel 3 er ekskludert.

Kontrollpunkt	Andel brudd	Tilsyn	Reaksjoner	Ant tilsyn vedtak	Ant tilsyn vedtak om
----------------------	--------------------	---------------	-------------------	--------------------------	-----------------------------

				<i>om tvangs- mulkt</i>	<i>stans som press</i>
Betaler arbeidsgiver godtgjørelse for overtid med minst 50 prosent tillegg til timesatsen, eventuelt 100 prosent tillegg av timesatsen?	17 %	12	1		
Utbetaler arbeidsgiver (bemanningsforetaket) lønn og godtgjørelser til de utleide arbeidstakerne i samsvar med forskriften om delvis allmenngjøring av Industriooverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien?	14 %	14	2		
Har arbeidsgiver inngått avtale om dekning av utgifter til reise, kost og losji for arbeidsoppdraget		11			
Utbetaler arbeidsgiver tillegg til lønn i samsvar med forskrift om delvis allmenngjøring av Industriooverenskomsten/VO-delen for skips- og verftsindustrien for arbeidstakere som blir sendt på arbeidsoppdrag hvor overnatting er nødvendig på grunn av arbeidsoppdraget	17 %	12	2		
<i>Totalsum</i>	12 %	14*	5		

* Antall tilsyn som har kontrollert minst ett av kontrollpunktene i tabellen.

Av tabellen fremgår det at Arbeidstilsynet i omtrent 12 % av tilsynene finner avvik knyttet til allmenngjøringsregelverket. Både frekvens på kontroll og andelen brudd på kontrollpunktene varierer. Det er ikke nødvendigvis et én-til-én-forhold mellom brudd og reaksjoner, da brudd kan inngå i samlepålegg etter en nødvendighetsvurdering gjort i tilsynet.

I tabellen under er det oversikt over tilsyn av kontrollpunkt hjemlet i Forskrift om informasjons- og påseplikt og innsynsrett av 22.02.2008.

<i>Kontrollpunkt</i>	<i>Andel brudd</i>	<i>Tilsyn</i>	<i>Reaksjoner</i>	<i>Ant tilsyn vedtak om tvangsmulkt</i>	<i>Ant tilsyn vedtak om stans</i>

					som press
Har verftet som hovedleverandør i kontrakten med underleverandør(er), informert om at underleverandørens arbeidstakere minst skal ha de lønns- og arbeidsvilkår som følger av allmenngjøringsforskriften for verft?	33 %	6	2		
Har verftet som hovedleverandør systemer og rutiner for å påse at lønns- og arbeidsvilkår hos virksomhetens underleverandør(er) er i overensstemmelse med gjeldende allmenngjøringsforskrift for verft?	40 %	5	2	1	
Totalsum	36 %	6	4	1	

Høringsbrevet inneholder i hovedsak kun forslag om revidering av satsene. Vi har imidlertid noen spørsmål knyttet til selve allmenngjøringsforskriften, som det er ønskelig å få avklart.

Virkeområde § 2 første ledd

§ 2 første ledd lyder:

*Forskriften gjelder fagarbeidere, spesialarbeidere og hjelpearbeidere som utfører produksjons-, montasje- og installasjonsarbeid i **skips- og verftsindustrien**.*

Spørsmålet er om virkeområdet til forskriften skal forstås slik at den har en geografisk avgrensing eller om forskriften skal avgrenses etter hvilken type arbeid som utføres. Et eksempel kan være i tilfeller et verft, eller andre typer virksomheter, sender sine arbeidstakere for å utføre typisk verftsarbeid, for eksempel reparasjonsarbeid på et skip, på bestiller/ oppdragsgiver sitt anleggsområde, i stedet for at arbeidet utføres på et verft.

I Tariffnemndas høringsnotat av 15.04.2008 fremgår følgende:

Til § 2 Hvem forskriften gjelder for:

Bestemmelsen skal omfatte alle arbeidstakergrupper i virksomheter innenfor skips- og verftsindustrien.

Skips- og verftsindustrien omfatter skipsverftsindustrien, olje- og gassrelaterte verft og verkstedsindustrien.

Med skipsverftsindustrien menes virksomheter **som innenfor verftets anleggsområder:**

- bygger skip/båter
- sammenstiller/ferdigstiller skip/båter
- produserer seksjoner/utstyr til skip/båter

- reparerer og modifiserer skip/båter.

Med olje- og gassrelaterte verft og verkstedsindustrien menes virksomheter som:

- bygger/sammenstiller installasjoner/anlegg innen den olje- og gassrelaterte virksomheten
- produserer moduler og utstyr samt prefabrikkerer til installasjonene
- demolerer/river installasjoner.

Tariffnemnda uttaler at forskriften skal omfatte alle arbeidstakergrupper i virksomheter innenfor skips- og verftsindustrien.

Etter Arbeidstilsynets praksis, omfatter dette også innleide arbeidstakere til virksomheter innenfor skips- og verftsindustrien, selv om bemanningsforetaket i seg selv muligens ikke er en «virksomhet innenfor skips- og verftsindustrien»

Dernest uttaler Tariffnemnda at med skipsverftindustrien menes virksomheter «innenfor verftets anleggsområder» som utfører arbeid som opplistet. Spørsmålet er om begrepet «innenfor verftets anleggsområde» innebærer en geografisk avgrensning av forskriftens virkeområde.

Forskriften synes å søke å avgrense mot andre typer industri- og verkstedarbeid, enn det som er typisk innenfor verft. Arbeidstilsynet har praksis for at virkeområdet omfatter for eksempel arbeider som utføres av verftsarbeidere på rigger som ligger ankret ute i fjorder, og på verksteder/ avdeling som er geografisk atskilt fra verftets område, men som er en naturlig integrert del av verftets arbeid. Det er naturlig å tolke «innenfor verftets anleggsområde» som alle lokasjoner et skipsverft utfører sitt arbeid på, også når arbeidet utføres inne på bestillers geografiske område.

Det ville også åpne for uheldige omgåelser av forskriften, dersom allmenngjøringsforskriften ikke knyttes mot hvilket arbeid som foregår, uavhengig av hvor selve arbeidet blir utført rent geografisk.

Omregningsfaktor ved avvikende arbeidstidsordninger § 3 siste ledd

Ved omregning fra ordinær arbeidstid, 37,5 timer pr. uke, til avvikende arbeidstidsordninger, brukes følgende tabell:

fra 37,5 timer-36,5 timer: 2,74 %

fra 37,5 timer-35,5 timer: 5,63 %

fra 37,5 timer-33,6 timer: 11,61 %

Spørsmålet er om hvordan denne skal forstås:

1. Legge til prosentsatsen på de faktisk arbeidede arbeidstimer (da blir det prosenttillegg på både timelønn + evt. utenbystillegg + skifttillegg)
2. Legge til prosentsatsen kun på timelønn
3. Legge til prosentsats på timelønn og utenbystillegg

Vi antar at det er § 3-2 pkt. 3.2.3 i VO-delen til industrioverenskomsten som er grunnlaget her. Her fremgår bl.a. at det skal «gis kompensasjon for arbeidstidsnedsettelsen ved at skiftarbeidernes fortjeneste på skift inkl. eventuell overtid på skift for hver lønnsperiode påplusses kompensasjonen»

Omregningsfaktoren skal kompensere arbeidstakere får kortere ukentlig arbeidstid, som er en konsekvens av skiftarbeid. I forskriften synes det å være et generelt tillegg man skal ha ved kortere ukentlig arbeidstid ved skiftarbeid, men tariffavtalen synes å omtale dette som et tillegg man får ved *midlertidig* redusert ukentlig arbeidstid ved overgang til skiftarbeid.

Bruk [eDialog](#) hvis dere skal sende oss dokumentasjon eller svare på dette brevet. Oppgi referansenummer 2020/52362. Les mer om eDialog på www.arbeidstilsynet.no/post.

Med hilsen
Arbeidstilsynet

Tonje Faanes
seksjonsleder

Kristin Johansen Cock
seniorrådgiver

Dette brevet er elektronisk signert.